

Gure Lontxo

Arantza Leniz (Illargi)

EUSKERAZALEAK ALKARTEA. BILBAO.

2017ko sari leiaketa. bostgarren saria

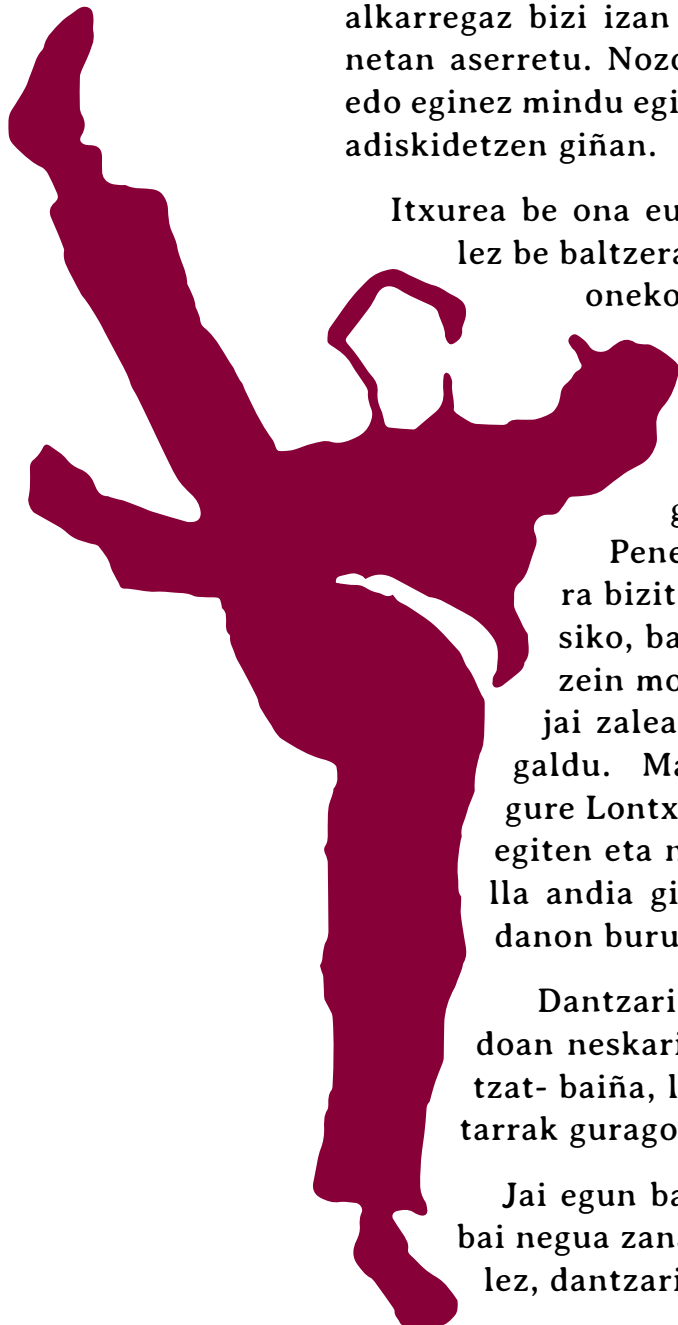
Ai, gure Lontxo! Atzo il eta gaur lurperatu. Nire betiko laguna. Txikitatik orain arteko lagun miña. Azken urteetan alzheimerra eukan eta ez zan berbera, baiña gaztetan beragaz ez genduan eukiten aspertzeko astirik. Alaia, bizkorra, xelebrea, lagunen lagun ona... Gauza onak baiño besterik ezin dodaz esan berataz, eta ez ilda dagoalako, geure alkarregaz bizi izan dogun denporan be ez garalako iñoiz benetan aserretu. Nozonoz neure gustukoa ez zan zeozer esanez edo eginez mindu egiten baninduan be, bere izaera goxoaz laster adiskidetzen giñan.

Itxurea be ona eukan gure Lontxok: ule kizkur baltza, azalez be baltzerana, begi eder illunak, altoa ez baiña neurri onekoa. Neskak bere atzetik ebilkozan eta berak baekian, baiña errikoekaz baiño gurago eban kanpokoekaz ligatzea. Iñoiz ez deusku aitortu onen arrazoaia, baiña alazan. Gero ta be Bilbo ondoko neska bategaz ezkondu zan eta ara joan zan bizitzera.

Penea emon eustan neure betiko laguna kanpora bizitzera joan zanean, sarritan ez nebalako ikusiko, baiña bera alegintzen zan errira etorten edozein momentutan, geienbat jai egunetan. Gaztetan jai zalea bazan nagusitan be zaletasun ori ez eban galdu. Makiñatxu bat barre egiten genduan jaietan gure Lontxogaz. Arek ziran jaiak! Lorik be ez genduan egiten eta nekatu barik genbiltzan ara ta ona. Koadrilla andia giñan, danok parrandazaleak, baiña Lontxo danon buru.

Dantzari trebea zan Lontxo eta ez eban faltaten ondoan neskarik beragaz dantzan egiteko -errikoak beintzat- baiña, len esan deusuedan moduan, berak kanpotarrak gurago ebazan.

Jai egun baten -ez naz gogoratzen zein jai zan, baiña bai negua zana otz andia egiten ebalako - Lontxo, betiko lez, dantzari ebillen goiko plazan. Alako baten neska bi

ikusi ebazan. Ez ziran ezagunak. Begira ta begira ebilkien Lontxo neskei. Noiz bein irriparretxo bat be egiten eutsen. Ankak gero ta gorago ta arinago mugitzen asi zan, neskei atentziñoa emon gurean. Neskek ez eutsoen jaramonik ere egiten, baiña bera jo ta ke zabale-takoa dantzan. Musika lentoa joten asi zanean Mariasun -geure kaleko neska galanta- urreratu jakon Lontxori beragaz dantzan egitekotan. Biak dantzan asi ta minutu erdi barru, Mariasun gorri-gorri eginda, Lontxo itzi eta bere lagunengana joan zan. Jarraian Karmelita -mertzerian lan egiten eban neska jatorra- urreratu jakon dantzan egiteko. Dantzan ebiltzala, Karmelitari belarrira zeozer esan eta au be, Lontxo itzi eta arrapaladan joaten ikusi neban. Lontxo kanpotar neska biei adi ta zurt begira egoan. Orretan egoala, beragana urreratu eta Mariasun eta Karmelitagaz zer gertatu jakon galdetu neutson. Lontxok aitortu eustan estanko ondoko atean egozan kanpotar neska bietan fijatu zala eta euren atentziñoa lortu gurean ebillela, ordu-ra arte lortu barik. Beragaz dantzan egiteko gonbidapena egitera joakela kanpotar neskei eta Mariasun etorri jakonean, au gaiñetik kentzeko burura lenengo etorri jakona esan eutson.

- Zer da ba gure kaleko Mariasuneri esan deutzazuna?

- Ba esan deutzat badakidala ze koloretako kuleroak daroazan.

- Ez da izango egia! Lotsabakoa zara zu e!

- Ez, Txomin, txantxetan ibilli naz besterik ez.

- Bai, baiña... eta berak, Mariasunek, zer esan deutzaz orduan?

- Esan deust -Bai zera! Zera jakingo dozu zuk nire kuleroen kolorearen bari!

- Baietz ba, larrosa kolorekoak dira, ez? -esan deutzat jarraian eta bere aurpegia ikusterakoan konturatu naz igarri egin dodana.

- Gizona! Eta zelan asmatu dozu ba?

- Ez dakizu bere eskatza nire eskatzaren aurrean dagoana eta an eskegitzen dauzana erropak?

- Ai zu barrabana! Eta azkenean zelan amaitu da istorioa?

- Ba Mariasunek galdetu deust siñisgatx ea zelan dakidan kuleroen kolorea zein dan eta orduan esan deutzat nire txarolezko zapata distiratsuetan islatuta ikusi dodazala eta... badakizu, Txomin? Siñestu egin deust! Ja ja ja...

- Eta Karmelitari zer esan deutzazu?

- Gauza bardina.

- Eta bere kuleroen kolorea be asmatu egin dozu?

- Bai.

- Eta zelan?

- Ba badakizu, Txomin, Karmelitak mertzerian lan egiten dauana eta lengo egunean amak botoiak eroatera bialdu neban ara. Sartu nintzanean Karmelita gure goiko Nikolasari kuleroak eraskusten ibili zan. Nikolasak beretzat zuriak erakusteko esan eutson eta Karmelitak zurien artean urdiñak ere atara eutsozan, orain modan dagozala esanda, berak be azkenak urdiñak artu dauzala eta garbi onekoak dirala.

- Ai, Lontxo, Lontxo...

Batzutan txantxak egiterakoan neurritik urte-ten eban, baiña ez dakit zelan, iñogaz ez zan ase-
rretzen.

Dantzaldiko eguna eta gero, illabete bat igarota edo, egun orretan estankoaren ondoan egozan kanpotar neskato biak kasinoko tabernan ikusi genduzan domeka arratsalde baten. Lontxo euren-
gana urreratu zan, zeozer esan eta irurak asi ziran barreka.

- Txomin, ator gugana! –agindu eustan Lontxok.

Neskak oso jatorrak ziran eta arratsalde oso atsegiña igaro genduan. Lontxo, betiko moduan, neskak bereganatzeko guzurtxoak esaten asi jaken.

Lontxo igeltseroa zan bere aitaren moduan eta bere aititaren moduan, baiña nesken aurrean andiarena egiteko batan injiñerua, bestean medikua edo legegizona zala esaten eban. Gaiñera etorri andikoa zan lez, errez siñesten eutsoen esandako guzti guztia. Ni neu be zurtz eginda izten neban, eta ori ondo ezagutzen nebana gure Lontxo.

Domeka arratsalde ori eta gero, astegun baten, Aldatzeta kalean ikusi ebazan Lontxok neska biak. Laneko erropekaz eta losaz beteriko eskorga bategaz joian Lontxo eta neskak bera orrela ikustea ez eban batere gogoko, berak ez dakit zer zala esan ondoren (injiñerua, medikua, abokatua...). Orduan nire lagunari ez jakon ezer

obarik otu, eskorgea itzi eta Aldatzeta kaletik korrika gorantz egitea baiño. Eskorgea goitik bera azkar abiatu zan Elorriaga tabernaraiño, Lontxok losak eroan bear izan ebazan lekuraiño. Eroan bai, baiña ez orrela. Jazintoren, Lontxoren aitaren txilioak 100 kilometro itzulinguruan entzun ziran egun orretan. Argi argi gogoratzen naz egun orretaz, ni neu be bertan nengoalako nire lagunari kiku bat egitera joanda. Gaur be gertatutakoa gogoratzerakoan barregurea emoten deust.

Beste baten be ikusi ebazan Lontxok kanpotar neska biak eta neu be egun orretan beragaz nengoan. Zapatu illuntze bat zan eta portutik genbilzan eurekaz topo egin genduanean. Alako baten, Lontxok urrunetik Seat 600 bat ikusi eban. Ukunduaz emon eustanneu be konturatu naiten. Urregeunkanean kotxea, neska bie gonbitea luzatu eutsen:

-Neskak, bagoaz bueltatxo bat emotera nire kotxean? Gura dozue?

Neskak baietz erantzun eutsoen eta orduan Lontxo giltzak billatzearen plantak egiten asi zan. Orretan ebillela, neska bietariko batek boltsatik giltzak atarata galdetu eutson:

- Onek dira, Lontxo, billa zabiltzan giltzak?

Ez pentsa Lontxo lotsatu zanik. Irriparre batez Bai, orrek dira! esan eta kotxea zabaltzeko eskatu eutson neskeari.

Gure Lontxoren milla milloi pasadizu kontako neuskizue, baiña gaurkoz naiko dala uste dot. Ori bai, zuok ez dakizuen gauzatxu bat konta bear deusuet. Azkenean Lontxo kanpotar bi onetariko neska bategaz ezkondu zan, Edurnegaz. Lontxoren illeta-eleizkizunetan ikusi neban urte asko garrenean. Betiko moduan egoan Edurne. Lontxoren kontuak gogoratzen asi giñan eta gure tristura une batez alde batera iztea lortu genduan. Ori izango zan, ziur nago, gure Lontxok gura izango ebana.

Agur, laguna!

